

TILSYNSRAPPORT

Skolens arbeid med elevenes utbytte
av opplæringen og skolebasert
vurdering

Moss kommune - Verket skole

Innholdsfortegnelse

Sammendrag	3
1. Innledning	4
2. Om tilsynet med Moss kommune – Verket skole	4
2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler	4
2.2 Tema for tilsynet.....	4
2.3 Om gjennomføringen av tilsynet	5
3. Skolens arbeid med opplæringen i fag	5
3.1 Rettslige krav	5
3.2 Fylkesmannens undersøkelser	7
3.3 Fylkesmannens vurderinger.....	8
3.4 Fylkesmannens konklusjon.....	9
4. Undervisvurdering for å øke elevens læringsutbytte	10
4.1 Rettslige krav	10
4.2 Fylkesmannens undersøkelser	11
4.3 Fylkesmannens vurderinger.....	12
4.4 Fylkesmannens konklusjon.....	14
5. Undervisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning	14
5.1 Rettslige krav	14
5.2 Fylkesmannens undersøkelser	15
5.3 Fylkesmannens vurderinger.....	16
5.4 Fylkesmannens konklusjon.....	17
6. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring	17
6.1 Rettslige krav	17
6.2 Fylkesmannens undersøkelser	18
6.3 Fylkesmannens vurderinger.....	18
6.4 Fylkesmannens konklusjon.....	19
7. Skolebasert vurdering	19
7.1 Rettslige krav	19
7.2 Fylkesmannens undersøkelser	20
7.3 Fylkesmannens vurderinger.....	22
7.4 Fylkesmannens konklusjon.....	24
8. Rett til innsyn.....	25
Vedlegg: Dokumentasjonsgrunnlaget.....	26

Sammendrag

Tema for dette tilsynet er skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen og skolebasert vurdering. Det overordnede formålet med tilsynet er å bidra til at alle elever får et godt utbytte av opplæringen. Det er derfor gjennomført tilsyn med om Moss kommune – Verket skole oppfyller de kravene i opplæringsloven med forskrifter som skal sikre dette.

Fylkesmannens vurdering og konklusjoner er basert på skriftlig dokumentasjon, skolens egenvurdering i Reflex og opplysninger fra intervju. Moss kommune – Verket skole mottok en foreløpig tilsynsrapport der det fremkom at det var avdekket regelverksbrudd i tilsynet. Skolen har under og etter tilsynet arbeidet for å rette regelverksbruddene. Fylkesmannen har fått tilbakemelding på den foreløpige tilsynsrapporten fra Moss kommune og Verket skole, og mottatt redegjørelse for og dokumentasjon på det arbeidet skolen har gjennomført.

1. Innledning

Fylkesmannen åpnet 11.05.16 tilsyn med skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen i Moss kommune. Undersøkelsene har vært på skolenivå ved Verket skole og på skoleeiernivå.

Felles nasjonalt tilsyn 2014-17 handler om skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen og består av tre områder for tilsyn: Skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen, forvaltningskompetanse og skolebasert vurdering. Utdanningsdirektoratet har utarbeidet veiledningsmaterie¹ knyttet til tilsynet, og Fylkesmannen har gjennomført informasjons- og veiledningssamlinger.

Det er skoleeier som har det overordnede ansvaret for at kravene i opplæringsloven blir overholdt, jf. opplæringsloven § 13-10 første ledd. Skoleeier er derfor adressat for denne tilsynsrapporten.

2. Om tilsynet med Moss kommune – Verket skole

2.1 Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler

Fylkesmannen fører tilsyn med offentlige skoler jf. opplæringsloven § 14-1 første ledd, jf. kommuneloven kap. 10 A. Fylkesmannens tilsyn på opplæringsområdet er lovlighetstilsyn jf. kommuneloven § 60 b. Fylkesmannens tilsyn med offentlige skoler er myndighetsutøvelse og skjer i samsvar med forvaltningsrettens regler for dette.

I de tilfeller Fylkesmannen konkluderer med at et rettslig krav ikke er oppfylt, betegnes dette som brudd på regelverket, uavhengig av om det er opplæringsloven eller forskrifter fastsatt i medhold av denne, som er brutt.

2.2 Tema for tilsynet

Temaet for tilsynet er rettet mot skolens kjernevirksomhet: skolens arbeid med elevenes utbytte av opplæringen. Det overordnede formålet med tilsynet er å bidra til at alle elever får et godt utbytte av opplæringen.

Hovedpunkter i tilsynet vil være:

- Skolens arbeid med opplæringen i fag
- Underveisvurdering for å øke elevenes læringsutbytte
- Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning
- Vurdering av behov for særskilt språkopplæring
- Skolebasert vurdering
- Skoleeiers system for å vurdere og følge opp at kravene blir etterlevd

Tilsynet skal bidra til at skoleeier som ansvarlig sørger for at elevene:

- får kjennskap til og opplæring i målene som gjelder for opplæringen
- får tilbakemeldinger og involveres i eget læringsarbeid for å øke sitt utbytte av opplæringen
- får vurdert kontinuerlig hvilket utbytte de har av opplæringen

¹ <http://www.udir.no/Regelverk/regelverk/tilsyn/>

- blir fulgt opp og får nødvendig tilrettelegging når utbytte av opplæringen ikke er tilfredsstillende

I tilsynet vurderer vi om elevene får dette på Verket skole. Vi vurderer også om skoleeier har et forsvarlig system for å vurdere og følge opp at elevene får slik opplæring og oppfølging på alle skoleeiers skoler. Vi ser på om skoleeier skaffer seg informasjon om praksis på skolene, vurderer om skolene følger regelverket og setter inn tiltak dersom de ikke følger regelverket. Vi vurderer om skoleeier gjør dette tilstrekkelig og ofte nok til å sikre at skolene følger regelverket.

Manglende etterlevelse av regelverket kan medføre at elevene ikke får realisert sine muligheter eller får lite utbytte av opplæringen.

2.3 Om gjennomføringen av tilsynet

Tilsyn med Moss kommune ble åpnet gjennom brev 11.05.16. Skoleeier er blitt pålagt å legge frem dokumentasjon for Fylkesmannen med hjemmel i kommuneloven § 60 c.

Fylkesmannens vurderinger og konklusjoner er basert på skriftlig dokumentasjon og opplysninger fra intervju, se vedlegg.

3. Skolens arbeid med opplæringen i fag

3.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med opplæringen i fag. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Rektor skal sikre at opplæringens innhold er knyttet til kompetansemål i faget

Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter Læreplanverket for Kunnskapsløftet (LK06), jf. opplæringsloven § 2-3 og forskrift til opplæringsloven § 1-1. Det betyr at opplæringen skal ha et innhold som bygger på kompetansemålene i læreplanen og bidrar til at disse blir nådd. Rektor må organisere skolen slik at dette blir ivaretatt, jf. opplæringsloven § 2-3.

Rektor skal sikre at undervisningspersonalet ivaretar elevens rett til å kjenne til mål for opplæring og hva som blir vektlagt i vurdering av elevens kompetanse.

Underveisvurdering skal brukes som et redskap i læreprosessen og bidra til å forbedre opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-11. Eleven skal kjenne til hva som er målene for opplæringen og hva som vektlegges i vurderingen av hans eller hennes kompetanse, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Det betyr at elevene må kjenne til kompetansemålene i læreplanene for fagene, og at de er grunnlaget for vurderingen av elevens kompetanse. De skal også kjenne til hva læreren vektlegger når læreren vurderer et arbeid. Fra og med 8. trinn skal elevene kjenne til hva som skal til for å oppnå de ulike karakterene. Rektor må organisere skolen for å sikre at undervisningspersonalet formidler dette til elevene.

Rektor skal sikre at opplæringen dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet / i faget og de individuelle opplæringsmålene i IOP.

Undervisningspersonalet skal tilrettelegge og gjennomføre opplæringen etter LK06, jf. opplæringsloven § 2-3 og forskrift til opplæringsloven § 1-1. For de fleste fag i grunnskolen og for noen fag i videregående skole er kompetansemålene satt per hovedtrinn eller etter flere års opplæring. I slike tilfeller må rektor sikre at elevene får opplæring i alle kompetansemålene i faget / på hovedtrinnet gjennom opplæringsløpet. En elev som får spesialundervisning, kan ha unntak fra kompetansemålene i de ordinære læreplanene, jf. opplæringsloven § 5-5. Gjeldende opplæringsmål for eleven skal fremgå av en individuell opplæringsplan (IOP). Skolen må sikre at elevens opplæring dekker de individuelle opplæringsmålene.

Alle elever som har vedtak om spesialundervisning, skal ha IOP.

Skolen skal utarbeide en individuell opplæringsplan (IOP) for alle elever som får spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-5. Det må fremgå av IOP-en hvilket tidsintervall den gjelder for.

Innholdet i IOP-en skal samsvare med enkeltvedtaket når det gjelder innholdet i opplæringen og synliggjøre eventuelle avvik fra LK06.

IOP-en skal vise mål for og innholdet i opplæringen og hvordan opplæringen skal gjennomføres, jf. opplæringsloven § 5-5. Reglene for innhold i opplæringen gjelder så langt de passer for spesialundervisningen. Det kan medføre at målene for opplæringen avviker fra kompetansemålene i læreplanene i LK06.

Før skolen/skoleeier gjør et enkeltvedtak om spesialundervisning, skal PPT utarbeide en sakkyndig vurdering. Den sakkyndige vurderingen skal gi tilrådning om innholdet i opplæringen, blant annet realistiske opplæringsmål for eleven og hvilken opplæring som gir eleven et forsvarlig opplæringstilbud. Vedtaket om spesialundervisning skal bygge på den sakkyndige vurderingen, og eventuelle avvik må begrunnes. Vedtaket om spesialundervisning fastsetter rammene for opplæringen og dermed innholdet i IOP-en. IOP-en kan først tas i bruk etter at det er fattet enkeltvedtaket om spesialundervisning.

IOP-en må ha egne mål for opplæringen når elevens opplæring avviker fra ordinære læreplaner, og skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte for å sikre at IOP-en er samordnet med den ordinære opplæringens (klassens) planer.

Reglene om innhold i opplæringen (kompetansemålene i læreplanene) gjelder for spesialundervisning så langt de passer, jf. § 5-5 i opplæringsloven. Skolen skal legge vekt på utviklingsmulighetene for eleven og de opplæringsmålene som er realistiske innenfor det samme totale undervisningstimetallet som for andre elever, jf. opplæringsloven § 5-1. Den individuelle opplæringsplanen skal vise målene for opplæringen, jf. opplæringsloven § 5-5. Dersom vedtaket om spesialundervisning ikke inneholder avvik fra LK06, eller bare angir færre kompetansemål i et fag enn i den ordinære læreplanen, må dette også komme klart frem i IOP-en. Det må også komme klart frem i hvilke fag eller deler av fag eleven eventuelt skal følge ordinær opplæring (i klassen). Skolen må ha en fremgangsmåte som angir hvordan spesialundervisningen og den ordinære opplæringen skal ses i sammenheng / arbeide sammen i slike tilfeller. Fremgangsmåten må være kjent og innarbeidet av de som har ansvaret for å utvikle IOP-en og for å gjennomføre opplæringen.

3.2 Fylkesmannens undersøkelser

I sin dokumentasjon har skolen sendt inn en rekke årsplaner og periodeplaner, blant annet årsplan i musikk for 4. trinn. Denne planen er delt inn 5 kolonnener. «Periode» forteller hvilket tidsrom et tema skal jobbes med, og «Tema» sier noe om nettopp dette. Kolonnen «LK06» inneholder målformuleringene fra Kunnskapsløftet, og «Arbeidsmål» forteller hvilke mål elevene konkret skal nå gjennom arbeidet. «Forslag til aktiviteter» inneholder forslag og ideer til hva som kan gjøres konkret i undervisningen i de forskjellige temaene. Planen er fra våren 2017 og starter i uke 34.

Videre har skolen sendt inn en generell periodeplan for norsk. I planen er det ikke angitt hvilket trinn den gjelder for, men den fordeler temaer på ukesbolker. Også en plan for matematikk følger den samme formen som den i norsk. Rubrikkene «Mål» og «Aktivitet» er ikke fylt ut i planen.

Som en del av dokumentasjonen i tilsynet ligger også årsplanen i engelsk for 8. trinn. Denne planen inneholder seks kolonner, og er knyttet til læreverket i faget og fordelt på kapitlene i dette læreverket. Kolonnen «Tid» beskriver hvilket tidsrom de forskjellige temaene skal jobbes med, og «Chapter focus» sier noe om temaene for de forskjellige periodene. Videre finnes det en kolonne for hva elevene skal lese og lytte til, hvordan de skal uttrykke seg muntlig, og hvilke digitale verktøy som skal brukes. Denne kolonnen har også overskriftene «Regne» og «Språklæring», som skisserer henholdsvis hvordan temaet skal kyttes til utvikling av grunnleggende regneferdigheter, og hvilke språktekniske elementer som skal gjennomgås. Videre har denne årsplanen en kolonne som sier noen om hvilket annet lærestoff som passer til kapitlet, og hvilke mulige vurderingspunkter som kan være aktuelle, både skriftlig og muntlig. Siste kolonne i årsplanen inneholder kompetansemålene slik de er formulert i Kunnskapsløftet.

Halvårs- og periodeplanen for 2. trinn i norsk høsten 2016 er delt inn i seks kolonner, med overskriftene «Periode», «Tema», «Kompetansemål», «Læringsmål», «Arbeidsmetode», og «Vurdering/kartlegging». Planen inneholder mange punkter under de forskjellige kolonnene, som konkret beskriver hva undervisningen skal inneholde og hvordan elevene skal bli vurdert.

Verket skole gjør videre bruk av ukeplaner for å informere elever og foresatte om innholdet i undervisningen. Ukeplanene ved skolen følger samme form, og i fagene norsk, matematikk og engelsk inneholder planene informasjon om mål for undervisningen og lekser som skal gjøres, knyttet til den gruppen eleven følger i faget. Mellom disse gruppene er det noe forskjell i målet for undervisningen og hvilke lekser som skal gjøres. I tillegg inneholder ukeplanene informasjon om tema og mål for undervisningen, samt lekser i fagene naturfag, samfunnsfag, KRLE, kroppsøving, og kunst og håndverk. Også sosial kompetanse er representert i ukeplanen med en beskrivelse av hvilket tema trinnet jobber med.

Gjennom intervjuene kommer det frem at skolen utvikler fag- og periodeplaner, og at disse brukes aktivt i undervisningen. Gjennom dokumentasjonen kommer det imidlertid frem at ledelsen ikke har noen faste rutiner for å kontrollere om fagplanene samlet sett dekker alle kompetansemålene i faget på det aktuelle trinnet, men at planene legges i OneNote og således er tilgjengelig for ledelsen.

Når det gjelder spesialundervisning, kommer det frem gjennom dokumentasjonen at skolen utarbeider IOPer for elevene som har rett til spesialundervisning. IOPene

inneholder egne mål der det er avvik fra den ordinære læreplanen, og følges opp av kontaktlærer.

Etter foreløpig tilsynsrapport

Som tilsvar på foreløpig tilsynsrapport har Verket skole sendt inn ny dokumentasjon. I dokumentet «Lukking av avvik i forbindelse med Fylkesmannens tilsyn ved Verket skole i 2017» beskriver skolen i oppsummert form de tiltakene som er iverksatt. Her beskrives både de punktene som Fylkesmannen har konkludert med i den foreløpige rapporten, de konkrete tiltakene skolen har gjort for å lukke disse, frist og ansvarlig for de forskjellige punktene, og en kolonne hvor det knyttes noen ytterligere kommentarer til tiltakene. I dokumentet er det beskrevet at skolen har opprettet nye rutiner, og disse ligger vedlagt i dokumentasjonen fra skolen.

For temaet skolens arbeid med opplæringen i fag, er dokumentet «Rutiner – Rektor må sikre at opplæringens innhold er knyttet til kompetansemål i faget» sentralt. Dette dokumentet inneholder to rutinebeskrivelser. Rutine 1 beskriver at hver avdelingsleder observerer eller tar stikkprøver i klasserom av lærerens gjennomgang av kompetansemålene i faget, og at periodene for slike stikkprøver synliggjøres i årshjulet på de ulike trinnene. Avdelingslederne rapporterer til rektor etter endt observasjon.

Rutine 2 beskriver at alle periodeplaner skal ferdigstilles og gjøres tilgjengelig i personalboka i OneNote innen uke 37, og at avdelingslederne gjennomgår planene for sine trinn, og har myndighet til å bestemme endringer hvis dette er nødvendig. Avdelingslederne rapporterer om dette arbeidet til rektor.

3.3 Fylkesmannens vurderinger

Dokumentasjonen samlet sett viser at Verket skole utvikler fagplaner og bryter ned målene i Kunnskapsløftet til mer konkrete læringsmål. Gjennom intervjuene kommer det frem at lærerne og ledelsen ved skolen anser dette som viktige verktøy, og som brukes konkret som styrende for undervisningen. Moss kommune har dette skoleåret endret læringsplattform fra Fronter til Skooler, og Skooler er ikke enda fullt operativt, så skolen bruker nå OneNote for å samle de forskjellige fagplanene, og annen informasjon relevant for gjennomføring av undervisning. Fylkesmannen mener skolen her har tatt relevante grep for å sikre at skolen bevarer sine styringsdokumenter og dokumentbaserte praksis, selv om det gjennom intervjuene kommer frem at det er noe uklarhet i hvor de forskjellige dokumentene skal lagres. Dette er det viktig for skolen å avklare hvis rektor skal beholde en reell mulighet for å sikre innholdet i dem.

Ser vi den samlede dokumentasjonen fra skolen under ett, er det ikke sannsynliggjort at ledelsen ved Verket faktisk i tilstrekkelig grad sikrer at undervisningspersonalet knytter opplæringens innhold til kompetansemålene i faget. Gjennom fag-, periode- og halvårsplanene blir innholdet skjematisk tilgjengelig for ledelsen, men skolen har ikke en rutine for faktisk å undersøke at planene samlet sett dekker alle kompetansemålene i Kunnskapsløftet, eller at den enkelte lærer faktisk bruker planene som foreligger i undervisningen. Det samme gjelder spørsmålet om rektor sikrer at undervisningspersonalet ivaretar elevenes rett til å kjenne til mål for opplæringen, og hva som blir vektlagt i vurderingen av elevenes kompetanse. Også dette er representert – i alle fall delvis – i ukeplanene ved skolen, men ledelsen har ikke konkrete rutiner for å foreta f.eks. stikkprøver på om dette skjer i praksis.

Når det gjelder selve fagplanene, halvårs- og periodeplanene er disse etter vår vurdering funksjonelle, og synes å være et godt verktøy i arbeidet med undervisningen på tvers av trinn, og på tvers av fag. Planene er noe forskjellig bygget opp, med noen forskjeller i hvilken informasjon de inneholder, men de planene Fylkesmannen har vurdert i tilsynet inneholder konkrete arbeidsmål som er knyttet opp til kompetansemålene i Kunnskapsløftet.

Videre gjør skolen bruk av ukeplaner for å informere om tema og mål for undervisningen, og hvilke lekser som skal gjøres. Disse planene er forholdsvis omfangsrike, og gir mye informasjon hver uke til elevene. Gjennom intervjuene kommer det også frem at disse gjennomgås av lærerne, og på den måten vil disse dokumentene være til god støtte for elevene.

Når det gjelder spesialundervisning, utarbeider skolen IOPer for elever som har rett til dette. IOPene har egne mål for opplæringen når det er avvik fra ordinære læreplaner, og det kommer frem gjennom intervjuene og dokumentasjonen fra skolen at skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å sikre at IOPene blir samordnet med den ordinære klassens planer.

Etter foreløpig tilsynsrapport

Etter vår vurdering har Verket skole i sin ettersendte dokumentasjon oppsummert punktene fra den foreløpige tilsynsrapporten på en systematisk og oversiktlig måte. Det kommer tydelig frem hvilke tiltak skolen har iverksatt for å lukke de forskjellige punktene. I rutinebeskrivelsene skolen har sendt Fylkesmannen som svar på foreløpig tilsynsrapport har skolen en tydelig beskrivelse av hvordan skolen skal sikre at undervisningspersonalet knytter opplæringens innhold til kompetansemålene i faget, rektors sikring av at elevene får informasjon om målene for opplæringen, og at opplæringen samlet sett dekker alle kompetansemålene for elevene. Etter vår vurdering har skolen en konkret fremgangsmåte for å skaffe seg opplysninger om den undervisningen som skjer i det enkelte klasserom, og bruker denne informasjonen til eventuelt å endre praksisen der det er nødvendig.

Det er vår vurdering at rutinebeskrivelsene som skolen har sendt inn som svar på foreløpig tilsynsrapport, er egnet til å lukke punktene vi påpekte i forrige rapport.

3.4 Fylkesmannens konklusjon

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole har sannsynliggjort at de nye rutinene sikrer at undervisningspersonalet knytter opplæringens innhold til kompetansemålene i faget.

Det er videre Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole har sannsynliggjort at de de rutinene sikrer at undervisningspersonalet ivaretar elevenes rett til å kjenne til mål for opplæringen, og hva som blir vektlagt i vurderingen av elevenes kompetanse.

I tillegg er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole har sannsynliggjort at de nye rutinene sikrer at opplæringen samlet sett dekker alle kompetansemålene på hovedtrinnet eller i faget, eller i individuelle opplæringsmålene i IOP.

Med bakgrunn av den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det også Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole utarbeider IOP hvert år for elever med vedtak om spesialundervisning, og at innholdet i IOPene samsvarer med enkeltvedtaket. Videre er det vår konklusjon at IOPene har egne mål der opplæringen skal avvike fra ordinære læreplaner, og at skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å sikre at IOPene er samordnet den ordinære opplæringsplaner.

4. Underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte

4.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med underveisvurdering for å øke elevens læringsutbytte av opplæringen. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og/eller i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Elevene skal få veiledning i hvilke kompetansemål fra LK06 eller mål i IOP-en som opplæringen er knyttet til.

Elevene skal gjøres kjent med målene for opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Dette gjelder for alle årstrinn og gjelder også for elever med individuelle mål i en IOP. Elevene skal gjøres i stand til å forstå hva de skal lære, og hva som er formålet med opplæringen. Lærerne gjennomfører opplæringen og må kommunisere dette til elevene.

Elevene skal få veiledning i hva det legges vekt på i vurderingen i faget.

Eleven skal kjenne til hva som vektlegges i vurderingen av hans eller hennes kompetanse, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-1. Det betyr at elevene skal kjenne til hva som kjennetegner ulik grad av kompetanse, og hva det legges vekt på i vurderingen av en prestasjon. Kravet til at det skal være kjent for eleven, innebærer at det ikke holder at informasjonen ligger på Internett eller kan fås ved å spørre læreren. Lærerne må kommunisere grunnlaget for vurderingen til elevene.

Elevene skal få tilbakemeldinger på hva de mestrer, og veiledning i hva de må gjøre for å øke sin kompetanse.

Vurderingen underveis i opplæringen skal gi god tilbakemelding og rettledning til eleven og være et redskap i læreprosessen, jf. forskrift til opplæringsloven §§ 3-2 og 3-11. Underveisvurdering skal bidra til at eleven øker sin kompetanse i fag, jf. forskriften § 3-11. Underveisvurderingen skal gis løpende og systematisk, den kan både være skriftlig og muntlig, skal inneholde begrunnet informasjon om kompetansen til eleven og skal gis med sikte på faglig utvikling.

Elevene skal involveres i vurderingen av eget læringsarbeid.

Elevene skal delta aktivt i vurderingen av eget arbeid, egen kompetanse og egen faglig utvikling, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-12. Lærerne må sørge for at elevene involveres i dette. Elevens egenvurdering skal være en del av underveisvurderingen.

Elevene skal fra og med 8. årstrinn få halvårsvurdering midt i opplæringsperioden i alle fag og på slutten av opplæringsåret i fag som ikke er avsluttet. Skolen må ha en

innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at lærerne i halvårsvurderingen gir informasjon om elevenes kompetanse i fagene og veiledning om hvordan elevene kan øke kompetansen sin.

Halvårsvurdering i fag er en del av undervisvurderingen og skal uttrykke elevens kompetanse knyttet til kompetansemålene i læreplanverket, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-13. Halvårsvurdering skal også gi veiledning i hvordan eleven kan øke kompetansen sin i faget.

Halvårsvurdering uten karakter skal elevene få gjennom hele grunnopplæringen. Dette gjelder alle elever uavhengig av vedtak og type opplæring. Vurderingen kan være både skriftlig og muntlig.

Fra og med 8. årstrinn skal halvårsvurdering både med og uten karakter gjennomføres midt i opplæringsperioden og på slutten av opplæringsåret dersom faget ikke blir avsluttet. Halvårsvurderingen med og uten karakter gjenspeiler da den samme kompetansen.

Skolen må gjennomføre halvårsvurderinger på riktig tidspunkt og ha en innarbeidet fremgangsmåte for at innhold er i samsvar med forskriften.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at årsrapporten inneholder en vurdering av elevens utvikling ut fra målene i IOP-en.

For elever med spesialundervisning skal skolen, i tillegg til halvårsvurdering med og uten karakter, en gang i året utarbeide en skriftlig rapport. Rapporten skal blant annet gi vurdering av elevens utvikling i forhold til målene i IOP, jf. opplæringsloven § 5-5.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at årsrapporter gis på riktige tidspunkt og har et innhold i samsvar med forskriften.

4.2 Fylkesmannens undersøkelser

I dokumentasjonen skolen har sendt over i forbindelse med tilsynet, ligger et eksempel på tilbakemelding til elever brukt i undervisvurdering. Dokumentet omfatter temaene «norsk», «matte», «engelsk», «lesefag», «praktisk-estetiske fag» og «orden/oppførsel/sosial kompetanse». Under alle temaene er det beskrevet hvilket faglig ståsted eleven har, og en fremovermelding om hva eleven bør jobbe mer med for å øke sin kompetanse. I tillegg har dokumentet et felt om mål for neste periode, som skal bestemmes av elev og foresatte.

Gjennom intervjuene kommer det frem at dokumentet nevnt over er et eksempel på en individuell utviklingsplan (IUP), som skolen har en felles praksis om å bruke. Gjennom dokumentasjonen kommer det frem noen forskjellige måter å utforme disse IUPene på, men intervjuene viser at lærerne gjør bruk av dette som en del av oppfølgingen av sine elever. Skolen har også utviklet en mal for IUPer, som inneholder noen eksempler på formuleringer som kan være med i planen.

Det kom videre frem gjennom intervjuene at elevene i norsk, engelsk og matematikk er delt inn grupper, basert på hvor fort de ønsker å gå frem i lærestoffet. Skolen har lagt opp til at det alltid skal være én gruppe mer enn det er klasser på trinnet, slik at elevene skal kunne velge fritt den gruppen som best passer for dem. Gruppene har litt forskjellig betegnelse avhengig av hvilket trinn elevene går på, men det kommer frem i intervjuene

at disse gruppene ikke er statiske, og at elever bytter mellom gruppene når de mener det er ønskelig for den faglige progresjonen. Slike grupper har det lenge vært tradisjon for å ha ved skolen, men gjennom intervjuene kommer det frem at det etter hvert er blitt stilt noen spørsmål ved om gruppene gir økt utbytte for elevene i den størrelsesordenen som ressursinnsatsen skulle tilsi. 8. trinn har inneværende skoleår organisert seg med ordinære elevgrupper. Det kommer frem at den opprinnelige hensikten med disse faggruppene var å holde andelen elever med spesialundervisning lav, og heller bruke ressursene på hele elevgruppen, ved å forsøke å tilpasse undervisningen bedre for alle. Intervjuene viser imidlertid at det i den siste tiden har blitt flere henvisninger til PPT fra skolen.

Det kommer i tillegg frem gjennom intervjuene at skolen gjennomfører sine halvårsvurderinger midt i høstsemestret og midt i vårsemestret. Dette tidspunktet er valgt for at elevene skal kunne bruke tilbakemeldingene i sitt læringsarbeid underveis i semestret.

Etter foreløpig tilsynsrapport

Som svar på foreløpig tilsynsrapport har Verket skole sendt inn dokumentet «Rutine – vurdering uten karakter». Beskrivelsen tar utgangspunkt i punktet Fylkesmannen påpekte i foreløpig rapport, og beskriver fire punkter som skal være med på å rette opp dette. Gjennom beskrivelsen kommer det blant annet frem at det er avdelingsleder som har ansvaret for å sikre at lærerne gjennomfører halvårsvurdering uten karakter innenfor gitte tidsrammer, som avgrenses til 01.12-14.12 for høstsemestret, og 17.05-05.06 i vårsemestret. Avdelingslederne skal rapportere om dette arbeidet til rektor.

4.3 Fylkesmannens vurderinger

Det er Fylkesmannens vurdering at Verket skole har gode dokumenter å støtte seg til når det gjelder lærernes undervisning. Fag-, halvårs- og periodeplanene er fyldige, og det kommer frem gjennom intervjuene at lærerne i stor grad bruker disse i undervisningen. Også ukeplanene inneholder mye informasjon om mål for undervisningen som elevene kan nyttegjøre seg. Det kommer også frem gjennom intervjuene at lærerne i stor grad går gjennom ukeplanene med elevene i undervisningen, slik at de blir kjent med innholdet i dem, og på den måten også informerer om målene for undervisningsperioden.

Et annet verktøy som er til hjelp i lærernes tilbakemelding til elevene, er de individuelle utviklingsplanene (IUP) som den enkelte lærer skriver. Gjennom denne planen kommer elevens faglige ståsted i de forskjellige fagene frem, sammen med meldinger om hva eleven må jobbe mer med for å komme videre. Det er vår vurdering at IUPene er med på å samle den informasjonen det er relevant å informere elevene om, og at dokumentet også er med på å samordne tilbakemeldingene fra det enkelte faget, i tillegg til å kunne bidra til å vise en historikk i elevenes læring. Moss kommune har, som nevnt tidligere, lagt om læringsplattformen fra Fronter til Skooler, og det er elementer som ikke er på plass her enda. Dette gjør at de ansatte bruker litt forskjellige verktøy for å samle informasjon om elevenes læring til bruk i tilbakemelding, og Fylkesmannen ser at inneværende år nok har en litt annen struktur enn tidligere år. Likevel klarer skolen å dekke kravene på dette lovområdet, men vi ser at personalet ved skolen vil få det enklere når det nye systemet er implementert.

Gjennom intervjuene kommer det også frem at lærerne sørger for å involvere elevene i vurderingen av eget læringsarbeid, men på noe ulik måte. Dette baserer seg litt på hvilket trinn man underviser på, og i hvilket fag man underviser i. Det er imidlertid vår vurdering at lærerne involverer elevene i vurderingen av eget læringsarbeid og hjelper elevene til å forstå egen læringsprosess. Det er ikke noe krav i loven om at dette skal gjøres på lik måte av alle lærerne, men det er i forskrift i opplæringsloven § 3-12 et krav om at det gjøres. Elevundersøkelsen sier at elevene ikke i veldig stor grad mener dette gjøres, men det er vår vurdering at dette har sammenheng med elevenes bevissthet om hvilke prosesser de deltar i, og hvordan disse kan beskrives. Det er ikke alltid pedagogisk forsvarlig å skille elevenes egenvurdering av egen læring ut som en separat del av opplæringen, og således kan dette elementet i opplæringen bli mindre synlig for elevene. Gjennom intervjuene er det imidlertid sannsynliggjort at lærerne involverer elevene i vurderingen av eget læringsarbeid, ved at lærerne har en bevissthet rundt dette og på hver sin måte og med forskjellige metoder trekker elevene med i dette arbeidet. Det er likevel viktig å understreke at dette ofte er et felt som kan forsvinne litt i den faglige aktiviteten hvis lærerne ikke har et tydelig fokus på dette. Det er derfor relevant å jobbe med å opprettholde og øke bevisstheten i personale om læringspotensialet i egenvurderingen.

Det er imidlertid ikke sannsynliggjort at elevene fra og med 8. årstrinn får halvårsvurdering uten karakter midt i opplæringsperioden i alle fag, og på slutten av opplæringsåret i fag som ikke avsluttes. Gjennom intervjuene kommer det frem at det synes mer hensiktsmessig å gi denne tilbakemeldingen midt i semesteret, slik at elevene umiddelbart får mulighet til å bruke tilbakemeldingen. Det er ikke noe i veien å gi elevene en slik tilbakemelding også midt i semestret, men det ligger et krav om at elevene også skal ha en halvårsvurdering uten karakter midtveis og til slutt på hvert trinn fra og med 8. trinn. Det kommer frem gjennom intervjuene litt forskjellige tidspunkter for disse tilbakemeldingene, avhengig av hvilket trinn det undervises på, men det er altså ikke anledning til å «flytte» halvårsvurderingen for langt fra det som er halvveis og avslutning av opplæringsperioden, forstått som skoleåret. Det er vår vurdering at skolen har en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at lærerne gir informasjon om elevenes kompetanse i fagene, og veiledning om hvordan elevene kan øke sin kompetanse, men altså ikke i forbindelse med det som formelt kan ansees å være halvårsvurderinger.

Etter foreløpig tilsynsrapport

I den foreløpige tilsynsrapporten konkluderte vi med at Verket skole ikke gav halvårsvurdering fra og med 8. årstrinn midt i opplæringsperioden, og på slutten av opplæringsåret for fag som ikke avsluttes. Dette gjorde at vi også konkluderte med at elevene ikke fikk informasjon om elevenes kompetanse i fagene, eller fremovermeldinger i forbindelse med halvårsvurderingene.

Dokumentasjonen skolen har sendt inn som svar på foreløpig tilsynsrapport, legger nye føringer for skolens arbeid med halvårsvurderinger. Gjennom den rutinebeskrivelsen som er oversendt, kommer det frem at avdelingslederne skal sikre at halvårsvurdering uten karakter skal gjennomføres innenfor gitte tidsrammer, og det er vår vurdering at skolen ved å følge denne prosedyren lukker punktet vi påpekte i foreløpig rapport. Vi mener også det er relevant at prosedyren inneholder et krav om at avdelingslederne skal rapportere til rektor om gjennomføringen, slik det er beskrevet i dokumentasjonen fra skolen.

4.4 Fylkesmannens konklusjon

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole har innført en rutine som sannsynliggjør at elevene fra om med 8. årstrinn får halvårsvurdering uten karakter i alle fag midtveis i opplæringsperioden, og på slutten av opplæringsperioden for fag som ikke er avsluttet.

Videre er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole har en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at lærerne i halvårsvurderingen gir informasjon om elevenes kompetanse i faget, eller veiledning om hvordan eleven kan øke kompetansen sin.

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole veileder elevene om hvilke kompetansemål opplæringen er knyttet til, og hva det legges vekt på i vurderingen i fagene. Videre er det vår konklusjon at lærerne gir elevene tilbakemeldinger på hva de mestrer i fagene, og at lærerne veileder elevene i hva de må gjøre for å øke sin kompetanse i fagene. Det er også vår konklusjon at lærerne ved Verket sørger for å involvere elevene i vurderingen av eget læringsarbeid.

5. Underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning

5.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med underveisvurdering som grunnlag for tilpasset opplæring og spesialundervisning. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at lærerne systematisk og løpende vurderer om alle elever har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Læreren skal, som en del av underveisvurderingen, vurdere om den enkelte eleven har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, jf. forskrift til opplæringsloven § 3-11. Skolen må ha en kjent og innarbeidet fremgangsmåte slik at lærerne vurderer systematisk og løpende om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte som sikrer at arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljø blir vurdert for elever som ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, og basert på vurderingen må skolen eventuelt gjennomføre tiltak innenfor tilpasset opplæring.

Alle elever har krav på tilpasset opplæring, jf. opplæringsloven § 1-3. Dersom en elev ikke har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, skal skolen først vurdere og eventuelt prøve ut tiltak innenfor det ordinære opplæringstilbudet, jf. opplæringsloven § 5-4. Skolen må se på om tiltak knyttet til arbeidsmåter, vurderingspraksis og arbeidsmiljø kan bidra til at eleven får tilfredsstillende utbytte av opplæringen. Fremgangsmåten for dette må være kjent og innarbeidet. Dette skal skolen gjøre før eleven eventuelt blir henvist til PPT for en sakkyndig vurdering med tanke på spesialundervisning.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte for å vurdere om elevene har behov for spesialundervisning og sikre at lærerne melder behov for spesialundervisning til rektor.

I noen tilfeller vil skolens vurdering og eventuelle utprøving av tiltak etter opplæringsloven § 5-4 konkludere med at eleven ikke kan få tilfredsstillende utbytte av opplæringen innenfor det ordinære opplæringstilbudet. Eleven har da krav på spesialundervisning, jf. opplæringsloven § 5-1. Det er viktig at prosessen for å kunne gi spesialundervisning blir startet så snart som mulig etter at behovet for dette er avdekket. Undervisningspersonalet har derfor både plikt til å vurdere om en elev trenger spesialundervisning og å melde fra til rektor når det er behov for det, jf. opplæringsloven § 5-4. Skolen må ha en fremgangsmåte som er kjent og innarbeidet blant lærerne slik at de vurderer og melder behov for spesialundervisning.

5.2 Fylkesmannens undersøkelser

I den innsendte dokumentasjonen har Verket skole sendt inn flere planer og rutiner. Dokumentet «Prosedyrer for internoppfølging – Tilpasset opplæring – Spesialundervisning» sier noe om hvordan skolen skal forholde seg til tilfredsstillende utbytte som en inngang til å vurdere elevenes behov for spesialundervisning. I dokumentet er ikke alle rubrikkene fylt ut, men beskriver i korte trekk elementer i den første lese- og skriveopplæringen, i den første matematikkopplæringen, o.l.

Videre har skolen dokumentet «Tilpasset opplæring og spesialundervisning», som beskriver hva tilpasset opplæring ved Verket skole er. Her beskrives noen forhold skolen er opptatt av rundt dette. Blant annet skal det være nivådelte grupper i norsk, matematikk og engelsk, med én gruppe mer enn antall klaser på trinnet. Dette skal ifølge dokumentet evalueres 2 ganger årlig. Videre skal det være tilpasset uke- og lekseplan for elever med særskilte behov, og det legges føringer på at lærerne skal benytte ulike oppgavetyper og metoder for at den enkelte elev skal få vist sin kompetanse.

I dokumentet «Spesialpedagogisk opplæring» er det informert om at antall og omfang av vedtak etter opplæringsloven § 5-1 skal holdes lavt. Det fokuseres her på at skolen «skal gi tilpasninger i fagstoff og metoder, gi ekstra intensiv opplæring og støtte for at elever med spesielle behov kan følge den ordinære læreplanen og delta i klassens aktiviteter så langt det er mulig». Videre beskriver dokumentet sentrale ideer ved den spesialpedagogiske undervisningen ved skolen. Her angis det blant annet at det er kontaktlærer som har hovedansvaret for elever med IOP, og at IOPene skal utarbeides i samarbeid med kontaktlærer, faglærer og skolens spesialpedagogiske team. Dokumentet sier også noe om hvilke oppgaver det spesialpedagogiske teamet har ansvaret for.

I tillegg har skolen et dokument som beskriver hvilke kartlegginger og tester som skal gjennomføres på de ulike trinnene ved skolen. Her er blant annet Multi, kartleggingsprøver og Carlsten lagt inn som rutinemessige prøver.

Gjennom intervjuene kommer det frem at den måten Verket skole har valgt å organisere elevene på, har lang tradisjon ved skolen. Skolen har lagt vekt på å ha en lav andel elever med spesialundervisning og heller forsøke å legge til rette for god nok tilpasset opplæring innenfor rammene av ordinær undervisning. Dette gjør skolen ved å tilby elevene forskjellige læringsgrupper i norsk, matematikk og engelsk, med forskjellig lekseplan og forskjellig hastighet i gjennomgangen av lærestoffet. Intervjuene sier også at gruppene ikke settes sammen på bakgrunn av karakterer eller andre elementer som

gjør gruppene homogene sett fra et kompetanseståsted, men at det legges vekt på at gruppene skal være dynamiske og inneholde mange forskjellige typer elever. Det kommer frem gjennom intervjuene at elevene kan bytte gruppe etter eget ønske uavhengig av tidspunkt i året, men det kommer også frem at få elever velger å bytte gruppe midt i året. Dette er ifølge intervjuene en praksis som ikke har vært vurdert konkret opp mot gevinsten av ordningen, og 8. trinn har inneværende skoleår valgt å organisere seg med ordinære elevgrupper.

Som nevnt tidligere i rapporten har det imidlertid blitt flere henvisninger til PPT fra skolen, om elever som kan ha behov for spesialundervisning. Skolen har ansatt nye medarbeidere med høy kompetanse på spesialpedagogikk, og det kommer frem gjennom intervjuene at dette preger bildet ved skolen på en annen måte enn tidligere. Det er også slik at ansvarlig for spesialpedagogikk ved skolen jevnlig drøfter elevers behov med trinnene, og det kommer frem gjennom intervjuene at de ansatte ved skolen har en reell mulighet til å diskutere elevenes utbytte med tanke på eventuell spesialundervisning.

Når det gjelder malverket for melding til PPT og oppfølging av spesialundervisningen, kommer det frem gjennom intervjuene at skolen benytter de kommunale dokumentene.

5.3 Fylkesmannens vurderinger

Når det gjelder skolens vurdering av elevenes tilfredsstillende utbytte, er det vår vurdering at skolen følger opp elevene gjennom den daglige undervisningen. Som nevnt over, har skolen dokumentene «Prosedyrer for internoppfølging – Tilpasset opplæring – Spesialundervisning» og «Tilpasset opplæring og spesialundervisning» som sier noe om hvordan skolen forholder seg til disse spørsmålene. Det samme gjør dokumentet «Spesialpedagogisk opplæring». Det er imidlertid ikke noe informasjon om når dokumentene har blitt produsert, eller i hvilken sammenheng de inngår, men det kommer gjennom intervjuene frem en generell bevissthet rundt vurderingen av elevenes tilfredsstillende utbytte. Gjennom at skolen har organisert seg med faggrupper, blir vurderingen av elevenes utbytte knyttet til vurderingen av hvilken læringsmetode eller fremgangsmåte som kan passe best for den enkelte eleven. Det er elevene selv som velger hvilken faggruppe de skal tilhøre, men elevene velger også med bakgrunn i informasjon fra kontaktlærer. Dette gjør at lærerne ved skolen har lang tradisjon for å vurdere elevenes utbytte av undervisningen, og dette kommer også frem gjennom en samlet vurdering av intervjuene med de ansatte.

Imidlertid er det vår vurdering at skolen har en tydeligere tradisjon for å vurdere elevens læringsutbytte opp mot innplassering i faggrupper, enn inn mot et eventuelt behov for spesialundervisning. Retten til spesialundervisning er hjemlet i opplæringsloven § 5-1, og hvis det er slik at skolen kommer til at eleven ikke har et tilfredsstillende utbytte av undervisningen, etter at endringer i arbeidsformer, vurderingspraksis og læringsmiljø er forsøkt, skal eleven meldes til PPT. Retten til *spesialundervisning* kan altså ikke oppfylles innenfor rammene av ordinær undervisning. Det er imidlertid faglige og pedagogiske vurderinger som skal ligge til grunn for hvordan behovet for opplæring best skal forstås for den enkelte elev, og det kan være situasjoner hvor en tilrettelagt ordinær undervisning kan avhjelpe behovet for spesialundervisning.

Det er imidlertid vår vurdering at skolen gjennom sin oppfølging av elevene vurderer om elevene har tilfredsstillende utbytte av undervisningen, også opp mot behovet for

spesialundervisning. Vi ser også at lærerne tilrettelegger og forsøker nye arbeidsformer og metoder, også i fag som ikke har faggrupper. I spansk legges det vekt på å variere temaer og arbeidsmåter for elever, avhengig av hva de synes å få mest utbytte av. I kroppsøving legger skolen også til rette for at elevene skal komme videre i sin læring og få et godt nok utbytte, gjennom blant annet å bruke IUPer som systematiserer elevenes utvikling i fagene.

5.4 Fylkesmannens konklusjon

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole har en innarbeidet fremgangsmåter for å sikre at det for elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen gjennomføres vurdering av arbeidsmåter, vurderingspraksis og læringsmiljø. Det er videre vår konklusjon at skolen gjennomfører tiltak i de tilfeller det avdekkes at elever ikke har tilfredsstillende utbytte, og at skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å melde behov for spesialundervisning til ledelsen. Det er i tillegg vår konklusjon at skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å sikre at lærerne systematisk og løpende vurderer om elevene har tilfredsstillende utbytte av opplæringen.

6. Vurdering av behov for særskilt språkopplæring

6.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt de rettslige kravene for tilsynet med skolens arbeid med å vurdere behov for særskilt språkopplæring. Vi viser også til hvilke bestemmelser i opplæringsloven og i forskrift til opplæringsloven kravene er knyttet til.

Skolen må ha en innarbeidet fremgangsmåte for å kartlegge elevenes ferdigheter i norsk. For elever med behov for særskilt norskopplæring må en innarbeidet fremgangsmåte sikre at det blir vurdert om eleven også har behov for morsmålsopplæring og tospråklig fagopplæring.

Elever i grunnopplæringen med annet morsmål enn norsk og samisk, har rett til særskilt norskopplæring til de har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den ordinære opplæringen på skolen, jf. opplæringsloven § 2-8. Om nødvendig har elevene også rett til morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Skoleeier har ansvaret for at kartleggingen av elevens norskerdigheter blir gjort før vedtaket om særskilt språkopplæring. I de fleste tilfeller er det skolen som gjennomfører kartleggingen. Skolen må også vurdere om eleven eventuelt har behov for morsmålsopplæring, tospråklig fagopplæring eller begge deler. Skolen må ha en kjent og innarbeidet fremgangsmåte som sikrer dette.

Elever med vedtak om særskilt språkopplæring skal få kartlagt sine norskerdigheter underveis i opplæringen.

Skolen skal også kartlegge eleven underveis i opplæringen når eleven får særskilt språkopplæring, jf. opplæringsloven § 2-8. Dette for å vurdere om eleven har tilstrekkelige ferdigheter i norsk til å følge den vanlige opplæringen på skolen. Skolen må foreta en individuell vurdering av tidspunktet for dette.

6.2 Fylkesmannens undersøkelser

I forbindelse med tilsynet har Verket skole sendt inn et dokument som beskriver hva skolen skal gjøre når det kommer en ny elev. Dokumentet er skrevet i form av en instruks med punkter som skal følges, avhengig av om eleven hører til 1.-7. trinn, eller om eleven hører til 8.-10. trinn. Instruksen gjelder generelt for nye elever som kommer til skolen, men inneholder også punkter som skal sikre at elever som kan ha behov for særskilt norsk, blir kanalisert riktig. Dokumentet inneholder en rekke konkrete punkter, som alle er knyttet til en person som er ansvarlig for gjennomføringen.

I dokumentasjonen ligger også intervjueskjema til bruk ved mottak av minoritetsspråklig elev. Gjennom intervjuene kommer det frem at elever som hører til på ungdomstrinnet, ofte blir plassert på Globus, kommunens sentrale enhet for særskilt norsk. De yngre elevene blir passert i undervisning ved Verket.

Gjennom intervjuene kommer det også frem at skolen har personale med testkompetanse, som tester elevene utover de ordinære testene, om det skulle synes nødvendig. Det kommer videre frem at skolen tester elever underveis i opplæringen for å avgjøre om elevene kan følge ordinær undervisning i fagene. I vedtakene skolen har oversendt i forbindelse med tilsynet, kommer det frem at skolen også fatter vedtak om opphør av særskilt språkopplæring. I dokumentasjonen ligger vedtak som viser at skolen tilbyr tospråklig fagopplæring, men ingen av vedtakene gir rettigheter om morsmålsopplæring. Det er rektor ved skolen som fatter vedtakene.

Intervjuene viser at skolen har skriftlige rutiner for arbeidet med særskilt språkopplæring, men Fylkesmannen har ikke fått oversendt disse dokumentene.

Etter foreløpig rapport

Etter foreløpig tilsynsrapport har Verket skole revidert dokumentet «Tospråklige elever ved Verket skole», hvor det er presisert at elevene skal kartlegges for behov for særskilt norskopplæring, tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring. Dokumentet har informasjon om målsettinger med opplæringen etter § 2-8, organisering av denne opplæringen, hvordan kartleggingen av elevenes kompetanse på dette område skal foregå, og hvordan enkeltvedtakene skal fattes. Dokumentet har også en egen del med overskriften «Rutine for mottak av nye elever med minoritetsspråklig bakgrunn», hvor kartlegging av tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring er beskrevet.

6.3 Fylkesmannens vurderinger

Gjennom dokumentasjonen samlet sett, er det tydelig at Verket skole i stor grad følger godt opp elever med behov for særskilt norsk. Kartleggingene av behovet for særskilt norsk skjer enten ved skolen eller ved Globus, og det er tydelig at skolen også kartlegger for endringer i behovet for særskilt norsk. Både vedtakene og intervjuene var klare på at dette gjøres, og det er vår vurdering at skolen følger kravene til kartlegging og oppfølging av behovet for særskilt norsk.

Når det gjelder tospråklig fagopplæring, er det vår vurdering at skolen følger kravene i opplæringsloven § 2-8 også her. Gjennom dokumentasjon og intervjuer kommer det tydelig frem at skolen kartlegger for dette.

Når det imidlertid gjelder kartlegging behov for av morsmålsopplæring, er det ikke sannsynliggjort at skolen gjør dette. Gjennom intervjuene kommer det frem at dette kan gjøres, men ikke at det er rutiner for å gjøre dette. Ingen av vedtakene viser heller at skolen har vedtatt retten til morsmålsopplæring for noen av elevene. Det er Fylkesmannens erfaring at det kan være vanskelig å skaffe lærer til morsmålsopplæring i noen kommuner, og at opplæringen derfor må organiseres på annen måte enn det som er ønskelig. Uansett i hvilken grad skolen ser seg i stand til å gi morsmålsopplæring, har elever med behov for særskilt norsk også en rett til å bli vurdert opp mot behovet for morsmålsopplæring. En god forståelse av eget morsmål kan ha gevinster for elever som er under tilegnelse av norsk, og kartleggingen av behovet for morsmålsopplæring må sees i denne sammenheng.

Etter foreløpig rapport

I sin oppdaterte rutinebeskrivelse «Tospråklige elever ved Verket skole» har skolen i etterkant av foreløpig tilsynsrapport presisert at elever med rett til særskilt språkopplæring også skal kartlegges for både tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring. Dokumentet inneholder mye informasjon knyttet til arbeidet med særskilt språkopplæring, og det er vår vurdering at rutinen er egnet til å rette punktet som ble påpekt i foreløpig tilsynsrapport.

6.4 Fylkesmannens konklusjon

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det Fylkesmannens konklusjon at Moss kommune – Verket skole med sin reviderte rutinebeskrivelse sannsynliggjør at skolen har en innarbeidet fremgangsmåte for å kartlegge elevenes ferdigheter i norsk etter opplæringsloven § 2-8, at skolen kartlegger elevenes ferdigheter underveis i opplæringen, og at skolen kartlegger elevenes behov for tospråklig fagopplæring og morsmålsopplæring

7. Skolebasert vurdering

7.1 Rettslige krav

Nedenfor har vi oppgitt og utdypet de rettslige kravene for tilsynet med skolebasert vurdering. Alle de rettslige kravene bygger på forskrift til opplæringsloven § 2-1.

Skolen skal vurdere hvilket kunnskapsgrunnlag som kreves for å vite om alle elevgrupper når målene i læreplanverket, og bruke grunnlaget til å vurdere om de når målene.

Skolen skal jevnlig vurdere om organisering, tilrettelegging og gjennomføring av opplæringen bidrar til at elevene når målene i læreplanverket for Kunnskapsløftet, jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. For at skolen skal kunne vurdere om elevene når målene, må de etablere et kunnskapsgrunnlag. Skolen må vurdere hvilket grunnlag som gir et godt bilde av om alle elevgrupper når målene. I tillegg til egne kilder og undersøkelser er Elevundersøkelsen, nasjonale prøver og eksamensresultater aktuelle kilder. Når skolen har fått et kunnskapsgrunnlag, må de bruke dette til å vurdere i hvilken grad elevene når målene for opplæringen. Skolen kan for eksempel sammenligne måloppnåelsen med tidligere målinger for skolen, andre skoler og gjennomsnittlig nivå

kommunalt og nasjonalt. Dette kan gi skolen et grunnlag til å reflektere over i hvor stor grad elevene har nådd målene, og om det er behov for endringer.

Skolen skal vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen basert på konklusjonen om elevenes måloppnåelse fra relevante kilder.

Den skolebaserte vurderingen skal gi skolen informasjon om deres arbeid og organisering bidrar til at elevene når målene i læreplanverket. Hvis skolen konkluderer med at måloppnåelsen ikke er god nok, må skolen vurdere organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen. Vurderingen skal identifisere hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene. Det er derfor viktig at kunnskapsgrunnlaget er relevant.

Skolen skal iverksette endring dersom den skolebaserte vurderingen viser behov for dette.

Hensikten med den skolebaserte vurderingen er å øke måloppnåelsen på skolen. Når skolen gjennom vurderingen avdekker mangler og forbedringsområder, må den sørge for å iverksette endringer på de områdene som effektivt kan øke måloppnåelsen.

Skolen skal ha en bred og representativ medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering.

Skolen må involvere alle berørte parter på skolen i både analysen og arbeidet med konklusjonen. Det er særlig viktig å involvere lærerne. Lærere gjennomfører opplæringen og er de som har best kunnskap om opplæringen som gis. For å kunne vurdere årsaken til en eventuelt utilstrekkelig måloppnåelse, er synspunkter fra lærerne nødvendig. Skolen kan også involvere elevene i arbeidet med skolebasert vurdering. Skolen vurderer for øvrig hvem som skal delta ut fra temaene som berøres.

Skolen skal ha en rutine for når den skolebaserte vurderingen skal gjennomføres og som samsvarer med øvrige rettskrav knyttet til gjennomføringen (kunnskapsgrunnlag, måloppnåelse, relevans, vurdering av virksomheten, iverksetting av endring og medvirkning).

Den skolebaserte vurderingen må planlegges og utføres systematisk. Skolen må gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig, jf. forskrift til opplæringsloven § 2-1. For å sikre at dette blir ivaretatt, må skolen ha en skriftlig fremgangsmåte som angir når den skolebaserte vurderingen skal foretas. I utgangspunktet skal vurderingen gjennomføres årlig, men det må anvendes skjønn hvor tidsbruk vurderes opp mot forsvarlighet.

Skolen må også ha en skriftlig fremgangsmåte som gir føringer for hvordan de skal ivareta de øvrige rettskravene knyttet til gjennomføringen.

7.2 Fylkesmannens undersøkelser

I Reflex opplyser rektor at Verket skole velger tema for den skolebaserte vurderingen på grunnlag av eksisterende data om sentrale oppgaver for skolen. Informasjonen hentes fra elevundersøkelsen, lærerundersøkelsen, nasjonale prøver, eksamensresultater og andre kilder som gir informasjon om kvaliteten på arbeidet Verket skole utfører. Rektor opplyser videre om at dataene benyttes som grunnlag for valg av tema. Tema er med på å avgjøre hvordan den skolebaserte vurderingen gjennomføres ved skolen. Rektor oppgir

at skolen kan benytte seg av spørreundersøkelser, intervjuer, observasjoner og andre metoder skolen finner hensiktsmessige for å belyse valgte vurderingstema.

I intervjuet opplyser rektor at skolens organisering i faggrupper er årets tema for skolebasert vurdering. I Reflex har skolen lagt ved følgende dokumenter; Elevvurdering - Evaluering av faggrupper, Foresatte – Evaluering av faggrupper og Evaluering av faggrupper – Verket skole. Rektor viser til at temaet faggrupper ved skolen er metodisk krevende å vurdere. Det kommer frem i øvrige intervjuer at temaet vurdering av skolens organisering i faggrupper er kjent blant de ansatte. Denne organiseringen har vært en langvarig praksis ved skolen og har også vært drøftet tidligere.

Av dokumentasjonen fremgår at skolen har gjennomført en ståstedsanalyse. Av dokumentet «Drøfting – Ståstedsanalyse 2016 – Verket skole» går det frem at hovedtema var «Skolens praksis – Tilpasset opplæring og vurdering». Resultater av «Fase 2: Egenvurdering av skolens praksis – Verket skole» er vedlagt.

I Reflex opplyser rektor at Verket skole har valgt tema for skolebasert vurdering som er helt sentrale for skolens oppdrag. Rektor viser til at utfallet av disse vurderingene blir brukt som grunnlag for å vurdere om måten skolen organiserer, tilrettelegger og gjennomfører undervisningen på, er formålstjenlig. I følge rektor retter årets skolebaserte vurdering seg mot måten Verket skole disponerer ressursene på i forhold til formålstjenlig organisering. I intervjuene går det frem at ressurser til organisering i faggrupper, som har vært praktisert lenge, er sammenholdt med skolens resultater på prøver og kartlegginger. Bakgrunnen er å finne frem til hva som gir best mulig tilpasset opplæring. Rektor opplyser om at ledelse, de ansatte og de ansattes representanter involveres i arbeidet og viser til dokumentasjonen Evaluering av faggrupper – Verket skole.

I Reflex opplyser rektor at Verket skole søker etter å drifte og organisere på mest hensiktsmessig måte for at skolens elever skal ha et best mulig opplæringstilbud. I følge rektor er det kultur for å behandle mottatt resultatinformasjon etter hvert som denne foreligger, og evaluere drift opp mot dette. Rektor viser til at Verket er en stor organisasjon. Endring tar tid, samtidig som de ansatte er opptatt av at elevene skal ha et godt tilbud. I følge rektor har de ansatte en ydmyk og reflektert holdning til egen praksis. I Reflex fremkommer det at det er ønskelig med mer oppfølging i etterkant av ulike undersøkelser og prøver for å bidra til læring og utvikling. Her pekes det på at etterarbeidet av undersøkelser kan bedres. Det pekes også på å bruke ressurser på konkrete tiltak dersom ulike resultater skulle vise behov for dette.

I Reflex opplyser rektor at valg av tema for den skolebaserte vurderingen i stor grad gjøres av ledelsen, basert på eksisterende datamateriale. Valg av tema blir drøftet med de ansattes representanter. Videre opplyser rektor at selve arbeidet med den skolebaserte vurderingen involverer alle berørte parter – ansatte, elever og foresatte - alt etter hva som er formålstjenlig for vurderingstemaet. Slik involvering vurderes av skoleledelsen. Skolen har lagt ved følgende dokumentasjon: Elevvurdering - Evaluering av faggrupper, Foresatte – Evaluering av faggrupper og Evaluering av faggrupper – Verket skole. Videre er dokumentet «Faggrupper på 1. – 10. trinn – Verket skole» lagt ved. Her fremgår spørsmål til lærere og elever fra 1. til 10. trinn, samt en grafisk fremstilling av svarfordeling. Av dokumentet «Drøfting – Ståstedsanalyse 2016 – Verket skole» og «Fase 2: Egenvurdering av skolens praksis – Verket skole», går det frem at personalet medvirket i denne ståstedsanalysen.

I intervjuet oppgir rektor at det tas sikte på skolebasert vurdering årlig, da dette er en sentral del av utviklingen ved skolen. Rektor opplyser om at skolen foregående år gjorde en ståstedsanalyse som pekte ut klasseledelse og vurdering som mulige vurderingsområder. I intervjuet opplyser rektor at skolens organisering i faggrupper er årets tema for skolebasert vurdering. I følge rektor er planen å konkludere innen temaet organisering i faggrupper før neste skoleår, slik at det kan gjøres grep før det kommende skoleåret. Av intervjuene går det frem at undersøkelsene har foregått, og at de ansatte avventer videre resultater.

7.3 Fylkesmannens vurderinger

Valg av tema for den skolebaserte vurderingen

Verket skole velger tema for den skolebaserte vurderingen på grunnlag elev- og ansatteundersøkelser, nasjonale prøver, eksamensresultater, som opplyser om kvaliteten arbeidet skolen utfører. Dette kunnskapsgrunnlaget er lagt til grunn for valg av vurderingstema ved skolen. Vi finner det godt gjort at Verket skole benytter seg av ovennevnte undersøkelser, ståstedsundersøkelse, spørreundersøkelser for å belyse gjennom valgte vurderingstema. Vi legger her til grunn opplysninger som går frem av Reflex, intervjuer og innsendt dokumentasjon bl.a.; Elevvurdering - Evaluering av faggrupper, Foresatte – Evaluering av faggrupper og Evaluering av faggrupper – Verket skole. Det er Verket skoles organisering i faggrupper som er årets tema for skolebasert vurdering. Skolen har praktisert denne organiseringen over lang tid.

Skolen har tidligere gjennomført en ståstedsanalyse. Av dokumentet «Drøfting – Ståstedsanalyse 2016 – Verket skole» går det frem at hovedtema var «Skolens praksis – Tilpasset opplæring og vurdering». Resultater av «Fase 2: Egenvurdering av skolens praksis – Verket skole» er vedlagt.

Å vurdere endringer innebærer at en skole må se på hva som best kan bidra til at elevene når målene i læreplanverket. Skolen må vurdere dette for skolen som helhet på systemnivå, selv om konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser/grupper eller for enkelte fag. Ved skolebasert vurdering må lærerne ved Verket skole sine vurderinger ses på samlet og helhetlig.

Fylkesmannen finner det tilstrekkelig dokumentert at ulike satsninger vurderes for skolen som helhet og på systemnivå eller basert på lærernes samlede og helhetlige vurderinger av hva som best kan øke måloppnåelsen for elevene innenfor et tema skolen velger.

Vurdere om endringer kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i valgte tema

Verket skole opplyser at de velger temaer for skolebasert vurdering som skolen anser er sentrale for skolens oppdrag. Utfallet av vurderinger knyttet til skolens organisering i faggrupper, skal nyttes som grunnlag for å vurdere om måten skolen organiserer, tilrettelegger og gjennomfører undervisningen på er formålstjenlig. Vurderingen retter seg mot måten Verket skole disponerer ressursene på i forhold til formålstjenlig organisering. Av undersøkelsene går det frem at ressurser til organisering i faggrupper som har vært praktisert lenge, er sammenholdt med skolens resultater på prøver og kartlegginger. Bakgrunnen er å finne ut hva som gir best mulig tilpasset opplæring.

I den skolebaserte vurderingen skal skolen se på hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene innenfor det valgte temaet. Måloppnåelsen sikter her til alle

målene i læreplanverket som inngår i det valgte temaet, ikke bare faglige mål. I kravet ligger det at Verket skolen må vurdere endringer innenfor ulike rammebetingelser for opplæringen og ikke i utgangspunktet bare se på én type tiltak. Å vurdere endringer innebærer at Verket skole må se på hva som best kan bidra til at elevene når målene i læreplanverket. Det kan være nye tiltak, utviklingsarbeid eller videreføring av det som skolen allerede gjør. Skolen må vurdere dette for skolen som helhet på systemnivå. Også her må lærernes vurderinger ses på samlet og helhetlig, selv om konsekvensene av endringene i noen tilfeller primært vil vise seg for enkelte klasser eller for enkelte fag.

Det er Fylkesmannens syn at Verket skole i forkant av ulike tiltak vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen kan øke elevenes utbytte ut fra bredden av mål i læreplanverket. Det er videre vårt syn at endringene er begrunnet ut fra et læringsmessig ståsted. Fylkesmannen anser det tilstrekkelig godgjort at det ligger en bred og helhetlig vurdering av kunnskapsgrunnlaget med utgangspunkt i skolens ståsted- og nåsituasjon til grunn for satsninger.

Oppfølging av endringer som skolen kom frem til i den skolebaserte vurderingen

I undersøkelsene er det vist til at Verket skole søker å drifte og organisere på en hensiktsmessig måte, slik at skolens elever skal ha et best mulig opplæringstilbud. Videre søker skolen å behandle mottatt resultatinformasjon etter hvert som denne foreligger og evaluere drift opp mot dette. Endringer ved en stor organisasjon tar tid. Samtidig er de ansatte opptatt av at elevene skal ha et godt tilbud. Av undersøkelsene fremkommer det at det er ønskelig med mer oppfølging i etterkant av ulike undersøkelser og prøver, for å bidra til læring og utvikling. Her pekes det på at etterarbeidet av undersøkelser kan bedres. Det er også pekt på å bruke ressurser på å konkrete tiltak dersom ulike resultater skulle vise behov for dette.

I den skolebaserte vurderingen skal Verket skole se på hvilke endringer som best kan øke måloppnåelsen for elevene innenfor det valgte temaet. I kravet ligger det at skolen må vurdere endringer innenfor ulike rammebetingelser for opplæringen og ikke i utgangspunktet bare se på én type tiltak. Skolen skal vurdere endringene for skolen som helhet på systemnivå.

Fylkesmannen fremhever at hensikten med den skolebaserte vurderingen er å sørge for at Verket skole lærer og utvikler seg slik at elevene i enda større grad kan nå bredden av mål i læreplanverket. Gjennom vurderingen skal Verket skole komme frem til hvilke endringer som best kan bidra til dette innenfor det de har valgt å se på i vurderingen. Endringene kan både være at Verket skole utvikler nye tiltak, at de starter et utviklingsarbeid, eller at de opprettholder og eventuelt forsterker det de allerede gjør slik at dette vil bidra til at målene i læreplanverket nås. Videre må Verket skole sørge for at disse nødvendige endringene i skolens praksis blir fulgt opp.

Ut i fra dokumentasjonen som er gitt, finner Fylkesmannen det tilstrekkelig godgjort at skolen følger opp endringer som fremkommer i vurderingen av skolens organisering av faggrupper. Vi legger her til grunn at undersøkelsene har foregått, og hvor de ansatte avventer videre resultater. Det er skolens plan å konkludere innen temaet denne våren, slik at eventuell tilrettelegging for endring gjøres før neste skoleår.

Medvirkning i arbeidet med skolebasert vurdering

Det er skolens ledelse som i stor grad velger tema for den skolebaserte vurderingen ved Verket skole. Det er opplyst at valg av tema blir drøftet med representanter for de ansatte. Av innhentet dokumentasjonen fremgår det at vurderingen av skolens organisering i faggrupper involverer ansatte, elever og foresatte. Sammen med det som fremkom i intervjuene, legger Fylkesmannen her til grunn følgende dokumentasjon: *Elevvurdering - Evaluering av faggrupper, Foresatte - Evaluering av faggrupper og Evaluering av faggrupper - Verket skole*. Videre viser vi til dokumentet «*Faggrupper på 1. - 10. trinn - Verket skole*». Her fremgår spørsmål til lærere og elever fra 1. til 10. trinn samt en grafisk fremstilling av svarfordeling.

Fylkesmannen fremhever at i sammenheng med skolebasert vurdering skal Verket skole involvere alle berørte parter både i analysen og i arbeidet med hvilke endringer og tiltak som bør gjennomføres. Det innebærer at skoleledelsen, lærerne eller representanter for lærerne må delta i analysen av resultater og utformingen av tiltak. Skolen kan også involvere elevene. Det synes usikkert ut fra undersøkelsene om alle lærerne er kjent med selve bestemmelsen om skolebasert vurdering. Det er likevel Fylkesmannens syn at det det sørges for bred og representativ medvirkning ved gjennomføringen av skolebasert vurdering ved Verket skole.

Gjennomføring av skolebasert vurdering jevnlig

I dokumentasjonen går det frem at Verket skole foregående år gjorde en ståstedsanalyse som pekte ut klasseledelse og vurdering som mulige vurderingsområder. Skolens organisering i faggrupper er årets tema for skolebasert vurdering.

Den skolebaserte vurderingen må utføres i samsvar med kravene til innhold i og gjennomføring av vurdering slik de går frem av kravene *til valg av tema, vurdering av endringer for økt måloppnåelse, oppfølging av eventuelle endringer, bred og representativ medvirkning i arbeidet og en jevnlig gjennomføring*.

En forsvarlig skolebasert vurdering er viktig for at Verket skole skal være en lærende organisasjon og gjennomføre endring og iverksette nødvendige tiltak for å øke elevenes måloppnåelse. Skolen skal derfor gjennomføre skolebasert vurdering jevnlig. Dette innebærer i utgangspunktet en årlig vurdering hvor også en vurdering av konsolidert praksis etter foregående skolebaserte vurdering bør inngå. Fylkesmannen finner det tilstrekkelig godgjort at rektor har sørget for at Verket skole gjennomfører skolebasert vurdering jevnlig i samsvar med kravene til innhold i og gjennomføring av vurderingen.

7.4 Fylkesmannens konklusjon

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det vår konklusjon at Moss kommune – Verket skole har valgt tema i den skolebaserte vurderingen basert på en bred og samlet vurdering av om elevene når målene i LK06. Det er videre sannsynliggjort at skolen vurderer om endringer i organiseringen, tilretteleggingen og gjennomføringen av opplæringen kan bidra til økt måloppnåelse hos elevene i det valgte temaet.

Med bakgrunn i den informasjonen som har fremkommet i tilsynet, er det vår konklusjon at Moss kommune – Verket skole iverksetter endringer på bakgrunn av resultater som de

kommer frem til i skolebasert vurdering. Videre har skolen en tilstrekkelig bred og representativ medvirkning i den skolebaserte vurderingen og jevnlig gjennomføring av en systematisk skolebasert vurdering.

8. Rett til innsyn

Skoleeier har rett til innsyn i sakens dokumenter, jf. forvaltningsloven § 18.

Trond S. Haugerud

Kjell-Olaf Richardsen

Nils-Arve Savjord

Tilsynsleder

Revisor

Revisor

Vedlegg: Dokumentasjonsgrunnlaget

Dokumentasjon mottatt fra skolen:

- Skolens besvarelse i Reflex
- Eksempel på ukeplan uke 46, 2. trinn
- Eksempel på ukeplan uke 45, 4. trinn
- Eksempler på dokumentasjon i forbindelse med elevsamtale
- Eksempler på periodeplan 7. trinn uke 1-6
- Eksempler på sakkyndig vurdering
- Eksempler på vedtak om spesialundervisning
- Eksempler på individuell opplæringsplan skoleåret 2016-17
- Eksempler på erklæring for samtykke for spesialundervisning
- Skjemaer for elevsamtale
- Eksempel på endringsvedtak om særskilt språkopplæring
- Eksempler på enkeltvedtak om særskilt språkopplæring
- Utdrag fra resultater på elevundersøkelsen 2016
- Halvårs- og periodeplan høst 2. trinn
- Instruks – Ny elev på 1.-7. trinn
- Instruks – Ny elev på 8.-10. trinn
- Intervjuskjema minoritetsspråklig elev i grunnskolen
- Mal for individuell opplæringsplan
- Eksempler på ferdig utfylte individuelle opplæringsplaner
- Individuell utviklingsplan for elev 5. trinn
- Individuell utviklingsplan for elev 6. trinn
- Individuell utviklingsplan for elev 2. trinn
- Mal for individuell utviklingsplan høsten 2016
- Moss kommune – skolens førtilmeldingsarbeid ved tilmeldinger til PPT
- Moss kommune – årshjul tilmelding spesialundervisning – enkeltvedtak
- Periodeplan engelsk 8. trinn
- Periodeplan uke 14-20 7. trinn
- Periodeplan uke 21-25, 7. trinn
- Periodeplan uke 7-13, 7. trinn
- Punkter til medarbeidersamtale vinteren 2016
- Systemarbeid – § 5-1
- Eksempel på søknad om plass ved Globus
- Bilde av tavle i undervisningen
- Tilpasset opplæring og spesialundervisning ved Verket skole
- Eksempel på ukeplaner
- Eksempler på enkeltvedtak om spesialundervisning
- Vedtak om fritak for vurdering med karakter i norsk sidemål
- Vedtak om opplæring på Globus
- Verket – melding til spespedteam
- Årshjul 8.-10. trinn
- Årshjul for kartlegging
- Årsplan 4. trinn musikk
- Årsplan KRLE 9. trinn

Dokumentasjon mottatt fra Moss kommune etter foreløpig tilsynsrapport:

- Kommentarer på § 2-8 fra kommunalavdelingen

Dokumentasjon mottatt fra skolen etter foreløpig tilsynsrapport

- Rutine – vurdering uten karakter
- Rutiner – Rektor må sikre at opplæringens innhold er knyttet til kompetansemål i faget
- Tospråklige elever ved Verket skole
- Verket skole. Lukking av avvik 2017